

Att inkludera internet i socialkontorets redan befintliga arbetsmetoder

*Författare:
Anne Bryggare*

Bakgrund

Allt sedan internet blev känt hos allmänheten har människor fascinerats av möjligheten att kommunicera med andra utan att bli varken sedda eller hörda. Tidigt när internet slog igenom ansågs inte datorn och internet vara lämpliga hjälpmedel för personlig kommunikation då de inte kan förmedla den sociala information som annars fås via syn och hörsel. Detta ansågs göra kommunikationen opersonlig och formell. Trots det har utvecklingen av antalet forum och användare på internet ökat och individer använder dessa för att umgås socialt med människor de känner, upprätthålla gamla kontakter eller träffa nya människor. Sveningsson (2006) slår fast i sin forskning att trots avsaknaden av social information behöver inte dagens kommunikation över internet vara mindre personlig eller mindre social. Denna avsaknad av social information kan istället leda till att personer känner sig mer orädda och tar mindre hänsyn till auktoriteter vilket ger ett friare diskussionsklimat. Det ger individen mod att vara med i diskussioner på internet även med åsikter som går emot strömmen eller om det är osäkert hur åsikterna ska uppfattas av övriga deltagare. Anonymiteten och det fysiska avståndet kan även leda till att människor har lättare för att öppna sig och lita på andra. Det kan skapa en känsla av närhet och samhörighet till andra användare på internet. Eftersom ingen fysisk vedergällning på det som sägs eller görs anonymt på internet är möjlig, minskar hämningar och individen upplever en trygghetskänsla. Då är det av stor vikt att komma ihåg att information som läggs ut på Internet kan finnas kvar lång tid efter att det skrevs och kanske läses av många olika personer (Sveningsson, 2006).

Tidigare forskning om internet har visat att det virtuella rummet ger människor andra möjligheter till kommunikation än vad som är möjliga i det fysiska rummet. Möjligheterna att uttrycka sig online är större då de inte begränsas av individens identitet utan individen kan vara så anonym som han eller hon önskar. Dock visar Dunkel (2009) att det även finns många risker med internet. Internet har stor inverkan på dagens samhälle och det finns en tendens att vuxnas okunskap om internet leder till felaktiga riskbedömningar när det gäller ungdomars internetanvändning. Som vuxna har vi ett ansvar att skydda barn och ungdomar men för att kunna göra detta på ett bra sätt behöver vi fördjupa vår kunskap och problematisera vår syn och våra fördomar kring unga och deras internetanvändande. Vuxenvärlden måste hitta sätt att uppmärksamma barn och ungdomar i riskzonen utan att fokusera på lösningar som enbart inriktar sig på att förändra barnens beteende, vilket många gånger leder till att man skuldbelägger barnet. Barn behöver förberedas för att kunna vara kritiska och få kunskap om sina rättigheter för att på så sätt kunna skydda sig mot de risker internet för med sig. Både ungdomar och vuxna behöver få mer kunskap. Ungar behöver få redskap för hur de ska ha uppsikt över vad som kan hända, vad som pågår när de är online och vilka faror som finns. För att barn och ungdomar ska få dessa redskap behövs vuxna som inte dömer dem och som har egna erfarenheter och kunskaper om internet som de kan relatera till (Dunkel, 2009).

I Norrköping finns det fyra olika socialkontor. Varje socialkontor är uppdelat i fem olika grupper, en mottagningsgrupp dit alla nya ärenden kommer, tre olika utredningsgrupper barn, ungdom och vuxen samt en förändringsgrupp som arbetar behandlande med familjer. Jag arbetar som utredande socialsekreterare med ungdomar mellan åldrarna 12 till 21. Socialkontoret i Norrköping arbetar sedan tre år tillbaka enligt modellen BBIC- barns behov i centrum. BBIC är en utredningsmodell där syftet är att betona barnperspektivet och att öka barn och ungas delaktighet både i utredningar och när det gäller insatser. Tanken med BBIC är också att skapa en mer enhetlig socialtjänst i hela landet och att öka kvalitén på den svenska barn- och ungdomsvården. BBIC utgår ifrån barnet eller den unges behov och är uppdelat i sju olika behovsområden. I en utredning går dessa behovsområden igenom för att få fram det specifika barnets behov och hur föräldrarna kan tillgodose dessa (www.socialstyrelsen.se). Sedan ett och ett halvt år tillbaka använder sig socialkontoret i Norrköping av Ester som är ett strukturerat bedömningsinstrument för unga med eller i riskzonen för normbrytande beteende. Ester är uppdelat i fyra delar, risker hos den unge, risker i familjen, skydd hos den unge och skydd i familjen. Syftet med Ester är att professionella lättare ska kunna få stöd när det gäller bedömningar och vilka insatser som är lämpliga i förhållande till individen (www.ester-bedomning.se). Trots att socialtjänsten under de senaste åren har fått många nya metoder att använda sig av är det ingen av dessa metoder som berör internet varken i positiv eller i negativ bemärkelse. Som ungdomsutredare kommer jag utifrån ärendemängd sällan i kontakt med frågor och funderingar gällande internetanvändning. De frågor som dock uppkommer handlar främst om att ungdomen har kontakt med okända via internet eller spenderar för mycket tid vid datorn vilket leder till konflikter i familjen. Min erfarenhet är att socialtjänsten generellt har svårt att bemöta dessa frågor och eventuella riskbeteende hos ungdomar. Efter att ha gått denna kurs är min känsla att jag och mina kollegor missar att fånga upp många av de ungdomarna som har ett riskbeteende på internet. Socialtjänsten möter de ungdomar som är mest utsatta i samhället och utifrån vad forskning visar så borde vi ha fler ungdomar med internetrelaterad problematik.

Syfte och frågeställningar

Internet är, för mig, en stor del av min vardag. Personer som är födda under 1980-talet och framåt är uppväxta med att mer och mer saker sker via internet som exempelvis undervisning, banktjänster och kommunikation. På min arbetsplats Socialkontor Söder kan jag relatera till Elza Dunkels (2009) resonemang gällande nätets infödda och nätets invandrare. Uppfattningen om internet varierar kraftigt beroende på vilket årtionde en person är född, i så hög utsträckning att det kan jämföras med de olikheter som finns mellan infödda i ett land och de som har invandrat. Personalgruppen på Socialkontor Söder består av ett femtiotal anställda med åldersintervallet 25 till 64 vilket bidrar till att kunskaperna om datorer och internet är väldigt varierande. Efter genomgången kurs har jag insett att kunskapen hos personalen inom detta område är ytterst begränsat. För att socialtjänsten ska kunna utföra sitt arbete och hjälpa dem vi är till för behöver kunskaperna om internets för- och nackdelar vara en del av varje socialsekreterares vardagliga arbete. Dagens ungdomar är uppväxta med internet och för att kunna bemöta dem och deras föräldrar på ett professionellt sätt behöver denna kunskap implementeras bland personalen på socialkontoret.

Jag har valt att utgå från följande frågeställningar.

- Hur ska man integrera internets risker i de metoder socialtjänsten har?
- Hur samtalar man med barn och ungdomar om internet?
- Hur samtalar man med föräldrar om barn och ungdomars internetanvändande?
- Hur kan socialtjänsten samverka med andra organisationer och myndigheter vid gemensamma informationstillfällen?
- Hur kan socialtjänsten samverka med andra organisationer och myndigheter när en ungdom har blivit utsatt för övergrepp via internet?

Analys

Integration av internet i socialtjänstens metoder

Som nämndes tidigare i bakgrunden arbetar socialtjänsten i Norrköping med bland annat metoderna BBIC och Ester. Inom BBIC, vår utredningsmodell, skulle frågor gällande internetanvändning kunna hamna under flera olika behovsområden beroende på vad ungdomen gör på internet och vilken påverkan det har på barnet eller ungdomen. Om barnet eller ungdomen har varit utsatt för någon form av övergrepp eller trakasserier genom internet och mår psykiskt eller fysiskt dåligt över detta så kan det hamna under området hälsa. Om barnet däremot använder internet på sin fritid till att spela spel och låna hamnar det antagligen under utbildning och fritid. Om barnet eller den unge mestadels använder internet till att vara på olika communitys och chattsidor skulle det kunna hamna under familj och sociala relationer. I riktlinjerna för socialtjänstens utredningsarbete framgår att en utredning kan innehålla information om sexuellt riskbeteende, sexuella övergrepp, förmåga att upprätthålla sina gränser, relationer till kamrater och andra viktiga närstående. Efter jag har läst den här kursen har jag fått kunskap om att alla dessa delar kan relateras till aktiviteter som förekommer på internet och utifrån att det är en arena som ungdomar spenderar mycket tid på så borde frågor gällande internetanvändande inkluderas i samtliga ungdomsutredningar (Socialstyrelsen, 2006).

Det område som handlar om sociala relationer i en Ester-bedömning är det som jag anser passar bäst för att ställa en strukturerad fråga gällande ungdomens internetanvändning. I Ester-bedömningen berörs sociala relationer både i riskfaktorn *problematiske kamratrelationer* samt i skyddsfaktorn *positiva umgängen och aktiviteter* (www.ester-bedomning.se). För att visa på att vi inom socialtjänsten ställer oss positiva till internet och ungdomars internetanvändande anser jag att frågorna kring internet ska hamna under skyddsfaktorerna i bedömningen istället för under riskfaktorerna. Det finns för närvarande en tendens att vuxna upplever internet som något riskfyllt och hotande och ett led i arbetet med att implementera internet är att motverka detta (Dunkel, 2009). En Ester-bedömning består av strukturerade påståenden som det ställs frågor kring och det finns då möjlighet att ställa följdfrågor kring de olika områden som berörs. Denna möjlighet att ställa strukturerade frågor utifrån en grundmall tror jag kan underlätta för den som är ovan vid att ställa frågor om internetanvändande. Ett sätt som redan socialtjänsten använder sig av och som skulle kunna användas även inom området internet och sexuell exploatering är att inte endast ställa frågor till ungdomar som redan misstänks vara utsatta eller ha ett riskbeteende utan istället inkludera frågor om sexuell exploatering och övergrepp i de intervjumallar som redan används (Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen, 2009). Jag tror att alla som arbetar med socialt arbete med ungdomar, oavsett vilken samtalsmetod eller manual som de utgår ifrån som exempelvis FFT (funktionell familjeterapi), Barnsamtal och ART (Aggression Replacement Training), behöver ha en grundläggande kunskap

om internet. Efter att ha gått den här kursen så känner jag att det är mitt ansvar att informera och föra min kunskap vidare men sedan är det upp till varje individuell socialarbetare att införliva denna kunskap i det arbetssätt som de använder sig av.

Att samtala med ungdomar kring internet

Att vuxna frågar och lyssnar på barn och ungdomar är avgörande för att de ska kunna få det stöd som de behöver. Ungdomar som har blivit utsatta för sexuell exploatering eller övergrepp via internet har ett stort behov av att berätta om detta med det är sällsynt att de gör det självmant. För att kunna hitta dessa barn och ungdomar måste vuxna och speciellt professionella våga ställa frågan om han eller hon blivit utsatt. Att denna fråga ställs är viktigare än att man frågar på rätt sätt. Ungdomar känner ofta oro för hur vuxna kommer att reagera om de berättar att de har varit utsatta och därför tar det ofta tid innan de vågar berätta. Ungdomar känner också oro för att de inte kommer bli trodda eller själva bli skuldbelagda för händelsen när de själva har blivit utsatta. Att ha ett förtroende hos ungdomarna underlättar för dem att berätta saker som hänt dem (Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen, 2009). Forskning visar att barn som har haft kontakt med socialtjänsten och/eller BUP (Barn och Ungdomspsykiatri) ofta är missnöjda och besvikna över att de inte har fått berätta om de övergrepp som de har blivit utsatta för. Ungdomar som har blivit intervjuade om detta har upplevt att det är viktigt att professionella har kunskap om ungdomars liv online och offline samt om sexualitet och sexuella övergrepp. Det är även viktigt att det språk som professionella använder i samtal med ungdomar är det språk som ungdomarna själv använder, för att inte framstå som tillrättavisande (Jonsson, m.fl, 2009). Vid misstanke om sexuella övergrepp räcker det oftast inte att fråga en gång utan man måste göra det flera gånger. Det är viktigt att som professionell ha i åtanke att man inte frågar för att vara elak utan för att man känner oro för barnet eller den unge (Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen, 2009). I samtal med barn och ungdomar kring sexuella övergrepp upplever de tystnad från den professionella som någonting negativt då de inte vet vad den professionella vill höra. Detta skapar också en osäkerhet hos ungdomen (Jonsson, m.fl, 2009). Ungdomars negativa erfarenhet av att inte bli lyssnade på eller att inte få frågor gällande övergrepp är något som vi inom socialtjänsten måste ta till oss och ta på största allvar. Återigen tror jag att, att få åtminstone grundläggande kunskap om internetrelaterade övergrepp är en början för att förändra socialarbetares förhållningssätt till att våga ställa frågor.

Att ställa raka och konkreta frågor är något som man som socialsekreterare oftast blir uppmanad till att undvika eftersom det finns en mycket stark uppfattning om att barnet eller ungdomens egen berättelse ska vara det centrala. Utifrån vad som har framkommit under den här kursen känner jag dock en oro för att jag och mina kollegor missar att fånga upp ungdomar som har blivit eller är utsatta för övergrepp på grund av att vi inte vågar ställa konkreta frågor. Naturligtvis ska barn och ungdomar ges möjlighet att föra fram sin berättelse men det får inte gå så långt att vi utsätter våra ungdomar för fara genom att inte se dem som är utsatta.

I boken *Men fråga mig bara* som Allmänna barnhus och Ungdomsstyrelsen (2009) har gett ut tillsammans tar de upp exempel på konkreta frågor som kan vara bra stöd för att prata med barn och ungdomar kring internet. Jag tror att dessa frågor kan vara en bra hjälp till professionella som arbetar med ungdomar eftersom de sällan har fått lära sig att ställa konkreta frågor. Jag tror precis som Dunkel (2009) att det enda sättet som vi kan skydda ungdomar från att bli utsatta för it-relaterade övergrepp är att våga prata med dem om internet. Exempel på frågor som jag anser är viktiga att vi lär oss ställa är:

- "Vilka sidor brukar du vara inne på?"
- Har du lärt känna någon över internet som du inte kände innan?
- Brukar du lägga ut bilder på dig själv på nätet?
- Har någon annan lagt ut bilder på dig själv?
- Har du haft sex med någon du träffat på nätet?
- Många har varit med om obehagliga saker på internet som till exempel att någon skickat konstiga bilder, eller skrivit om sexuella saker. Har du varit med om det?
- Har du varit med om att någon utgett sig för att vara någon den egentligen inte är?" (Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen, 2009 s. 43-44).

Något som jag och mina kollegor ofta diskuterar är hur vi ska bli bättre på att bemöta ungdomar med kognitiva funktionsnedsättningar. Dessa ungdomar är tyvärr oftare utsatta för it-relaterade övergrepp då de många gånger har en svag självkänsla och är vana vid att andra fattar beslut åt dem samt har svårt att inse konsekvenserna av sitt eget agerande. Jag tror att dessa konkreta frågor kan underlätta för dessa ungdomar att berätta om de har blivit utsatta jämfört med att svara på mer öppna frågor (Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen, 2009). Som socialsekreterare är det viktigt att ha med sig att de ungdomar som utsätts för övergrepp på internet är samma

ungdomar som också utsätts för övergrepp offline. Ytterligare riskgrupper är de barn som lämnar ut personlig information, de som tidigare har varit utsatt för sexuella övergrepp eller misshandel, homosexuella pojkar och ungdomar som söker sin sexuella läggning. Bland de ungdomar som säljer sex är andelen med invandrarbakgrund, praktiskt gymnasium, föräldrar som står utanför arbetsmarknaden och som har psykosociala problem, som röker och dricker mer alkohol samt har erfarenhet av att bryta mot regler, överrepresenterade (Jonsson, m.fl, 2009). Utifrån forskning gällande dessa riskgrupper så är det tydligt att det många gånger redan är dessa riskgrupper som vi arbetar med inom socialtjänsten och jag och mina kollegor borde därför möta denna problematik oftare i vårt dagliga arbete.

Samtal med föräldrar

Förebyggande insatser gällande föräldrar bör fokusera på kommunikationen inom familjen. En fungerande kommunikation som är trygg, öppen och bekräftande är en förutsättning för att ungdomen ska våga anförtro sig åt den vuxne. Om kommunikationen istället är hård eller skuldbeläggande ökar avståndet mellan ungdom och förälder vilket skapar ett undvikande beteende. Föräldrar och andra vuxna ska inte finnas med i alla sammanhang, utan ungdomar måste själva kunna hantera olika situationer. Vuxenvärlden måste dock kunna ge konkreta förslag på hur ungdomar ska hantera olika situationer (Forkby, m.fl, 2010). Jag anser att ett förebyggande arbete kring internet för oss inom socialtjänsten kan ske bland annat när vi informerar alla föräldrar i årskurs sju på högstadieskolorna. Det finns då möjlighet att ge information till ett stort antal föräldrar om att det är okej att ge rimliga regler kring exempelvis tidsanvändning vid internetanvändande samt att framhålla hur viktig kommunikationen kring internet är. I dessa samtal med föräldrar kring internet är det också viktigt att betona att lösningen är att lära barnen att vara kritiska och ha kunskap om sina rättigheter snarare än att komma med olika typer av förbud. Lösningar som fokuserar på ungdomarnas agerande, det vill säga offren på internet, ökar risken för att offren skuldbeläggs om någonting skulle hända. Lösningen är därför inte att begränsa ungdomars frihet utan att se till att uppmärksamma de ungdomar som far illa och se till att ungdomar har ett bra nätverk (Dunkel, 2009). En arena inom socialtjänsten där det också är aktuellt att arbeta förebyggande är under de föräldrakurser som socialkontoret håller. Föräldrakurser är en insats som riktar sig till alla invånare i kommunen och man behöver alltså inte vara aktuell på socialkontoret för att gå denna vilket ger möjlighet att nå ut med kunskap till föräldrar som socialtjänsten annars inte skulle komma i kontakt med.

Det som är viktigt att tänka på om det framkommer att ett barn har varit utsatt för sexuella övergrepp via internet är att detta inte bara är en katastrof för ungdomen utan också för familjen och de närmaste. Socialsekreterare är vana vid att bemöta föräldrar vars barn har varit utsatta för övergrepp. Skillnaden när det gäller it-relaterade övergrepp är att barnet eller ungdomen ofta själv har varit aktivt i relationen med den som sedan utsätter dem för ett brott. Detta kan innebära att föräldrarna i mycket högre grad skuldbelägger sina barn och att de har svårt att förstå hur barnet inte kunde se riskerna med sitt eget beteende. Föräldrarna bidrar därigenom att öka barnets känslor av skuld och skam. Denna typ av övergrepp tenderar också till att skapa skuld hos föräldrar eftersom de känner att de borde ha kunnat förhindra övergreppen (Jonsson, m.fl, 2009). Socialtjänsten har en viktig uppgift att bemöta familjens krisreaktioner och ge föräldrarna kunskap om hur exempelvis grooming fungerar för att undvika att föräldrar skuldbelägger sina barn (Forkby, m.fl, 2010). Som socialsekreterare är vi många gånger den första kontakten som familjen har med myndigheter i samband med misstanke om övergrepp. Det är därför viktigt att vi har kunskap om grooming och sexuella övergrepp för att kunna hantera den akuta kris som kan ske i familjen och de reaktioner som kan uppstå vid it-relaterade övergrepp.

Samverkan

Ungdomar som har varit utsatta för sexuella övergrepp saknar ofta kunskap om vad som är lagligt och vad som är olagligt. Det är därför viktigt att som professionell kunna ge raka och tydliga svar kring detta och att betona att de saker som är brottsliga offline är lika brottsliga online (Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen, 2009, Grände & Lindqvist, 2010). Det är också viktigt att socialtjänsten i dessa sammanhang har ett nära samarbete med polisen samt att det finns tydliga rutiner för hur man ska agera om misstanke om sexuella övergrepp uppstår, vilket vi i Norrköping har genom samrådsrutinen. Vid samråd samlas åklagare, polis, socialtjänst och BUP för en samverkan kring ärendet. Som socialarbetare är det aldrig min uppgift att utreda om det förekommit brott och jag behöver därför inte fråga ut ungdomar om detaljer om vad som har hänt. Däremot är det viktigt att kunna vara tydlig mot ungdomarna att en polisanmälan kommer att göras. Det kan då som tjänsteman vara bra att ha kunskap om att även om ungdomar kan reagera negativt på detta så brukar de flesta ändå känna lättnad över att sanningen har kommit fram (Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen, 2009). Trots att det är viktigt som socialsekreterare att ha kunskap om internetrelaterade sexuella övergrepp så är det inte min uppgift att vara expert på detta. Min uppgift är att stötta barnet eller ungdomen till att få en kontakt med den organisation eller

myndighet som är mest kompetent inom området och som kan ge det stöd som behövs. För vår del, inom socialtjänsten i Norrköping, finns BUP Elefanten i Linköping som arbetar med projektet ”stöd till barn och ungdomar vilka utsatts för övergrepp och exploatering via Internet”. Det är viktigt att jag och mina kollegor tänker på att det främst är sjukvården och psykiatrien som arbetar med behandling medan vi inom socialtjänsten arbetar med att fånga upp dessa barn och ungdomar (Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen, 2009). När ett ärende har blivit aktuellt hos oss på socialtjänsten så inleder vi en utredning för att ungdomen ska få bästa möjliga hjälp. Om ungdomen under utredningstiden exempelvis får kontakt med BUP Elefanten finns jag som handläggare många gånger med en bit in i processen eftersom jag utreder om det finns någon social problematik där socialtjänsten kan erbjuda insatser för att komplettera stödet från BUP. Ett exempel på samverkan mellan olika organisationer i ett specifikt ärende kan vara att socialtjänsten håller i nätverksmöten där personal från BUP, skola och polis kan medverka. Ett annat exempel där socialtjänst och polis samverkar är i ett projekt där man tillsammans träffar alla sjunde klassare samt deras föräldrar och informerar om den egna verksamheten samt ämnen som är relaterade till ungdomars vardag. Oavsett vilken form av samverkan det handlar om är internetanvändande en så stor del av många områden i ungdomarnas vardag att socialtjänsten, skolan, polisen och landstinget måste kunna samverka kring detta. Särskilt viktigt blir detta samarbete när det gäller olika former av övergrepp eftersom ungdomen och familjen då med största sannolikhet kommer att behöva stöd och hjälp från ett flertal myndigheter.

För att kunna tillgodose utsatta ungdomars behov i form av skydd, stöd och behandling måste olika organisationer samverka. Som socialsekreterare är det därför viktigt att ha ett nära samarbete med barn och ungdomspsykiatri, sjukvården samt polisen. Även skola, förskola och ungdomsmottagningen är viktiga samarbetspartners (Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen, 2009). Min erfarenhet är att de ungdomar som jag arbetar med och som är mest utsatta i väldigt hög utsträckning redan har kontakt med flera av våra samarbetspartners. För att kunna stötta ungdomar är det viktigt med kunskapsutbyte i samverkan och socialtjänsten arbetar mycket med samverkan genom olika samverkansgrupper med närpolisen, skolan, fritidsgården, landstinget och sjukvården samt KRIS. En del av mitt arbete efter att ha genomgått denna kurs anser jag är att se till så att diskussionen kring våra ungdomars internetanvändande kommer i gång i dessa samverkansgrupper. Att arbeta för att en sådan samverkan kommer till stånd ger även socialtjänsten möjlighet att få ökad kompetens i dessa frågor.

Slutsatser

Kursen har handlat om ungdomar, sex och internetanvändande men socialtjänsten hanterar också andra internetrelaterade problem såsom trakasserier via internet samt drogförsäljning på nätet. Att implementera tänkandet kring internet och sex är en början som förhoppningsvis kommer att leda till ökad kunskap och medvetenhet om andra risker med ungdomars internetanvändande vilket är en nödvändighet för att socialtjänsten ska kunna fånga upp och erbjuda stöd till dessa ungdomar. Kommunen har redan påbörjat utbildning gällande droger och internet vilket visar på att betydelsen av internet i våra ungdomars liv och problematiken kring internet är någonting som uppmärksammas alltmer. Jag tror att det även här det kan bli en reaktion från personalgruppen, att prata om internets positiva delar och att man ska kommunicera med ungdomar kring det istället för att döma och förbjuda. Inom socialtjänsten så tror jag att vi många gånger letar efter problem och risker för att kunna hjälpa till med att hitta lösningar istället för att fokusera arbetet på att stärka saker som redan fungerar bra. Jag tror också att vi till en början kommer att stöta på motstånd från föräldrar eftersom de ibland tenderar att lägga ansvaret för ett specifikt problem på ungdomarna när det i själva verket handlar om att kommunikationen i familjen inte fungerar.

Oavsett vad det handlar om så är implementering alltid en process som tar tid och som kräver mycket kraft. Socialkontoret som organisation har genomgått många förändringar under de senaste åren och det finns därför ett visst motstånd mot att införliva nya kunskaper och metoder i verksamheten. Att inkludera ungdomars internetanvändande i verksamheten kan därför stötta på en del motstånd till en början och det är därför viktigt att betona fördelarna både för de enskilda individerna som vi arbetar med och för organisationen som helhet när det gäller att arbeta förebyggande. Någonting som också borde motivera personalgruppen är att få ta del av den forskning som visar att riskgruppen för it-relaterade övergrepp är samma riskgrupp som vi redan arbetar med inom socialtjänsten. Att socialtjänsten inte stöter på denna problematik oftare borde därför tyda på att de metoder som vi använder för närvarande missar att fånga upp ungdomar i riskzonen samt de som har utsatt för övergrepp. För att finnas där för dem vi är till för så måste vi därför implementera ungdomars internetanvändande i vårt ordinarie arbete.

Källförteckning

Tryckta källor

Allmänna Barnhuset & Ungdomsstyrelsen (2009) *Men fråga mig bara – om sexuell exploatering och hur du kan hjälpa utsatta barn och unga*. Produktionplus

Dunkel, E. (2010) *Vad gör unga på nätet?* Malmö: Gleerups

Forkby, T., Löfström, C., Liljeholm Hansson, S. (2010) *Från snack till verkstad – förebyggande utvecklingsarbete med ungdomar*. Stockholm: Fritzes ett wolters kluwer-företag

Grände, J., Lindqvist, J. (2010) *Ses offline? Ett metodmaterial om unga, sex och internet*. Stockholm: Danagårds Grafiska AB

Jonsson, L., Warfvinge, C., Banck, L. (2009) *Barn och sexuella övergrepp via it – erfarenheter från Onlineprojektet på BUP-Elefanten i Linköping*. Tallin: EVG Print

Sveningsson, M. (2006) Anonymitet i gemenskaper på nätet. I: O. Jobring, U. Carlén & J. Bergenholtz (red) *Att skapa lärgemenskaper och mötesplatser på nätet*. Lund: Studentlitteratur

Socialstyrelsen (2006) *Barn och unga i socialtjänsten – utreda, planera och följa upp beslutade insatser*. Lindesberg: Bergslagens Grafiska

Otryckta källor

Socialstyrelsen. *BBIC, Barns behov i centrum*. [www] hämtat från <<http://www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj/bbic>>. Hämtat den 29 september 2010.

Ester. *Om Ester*. [www] hämtat från <<http://www.ester-bedomning.se/om-ester/>>. Hämtat den 29 september 2010.

Handlingsplan för implementering av internet på socialkontor Söder

- Utbildningstillfälle för personalgruppen med grundläggande kunskap om ungdomars internetanvändande, möjligheter och risker med internetanvändning samt lagstiftning gällande internetrelaterade brott.
- Att personalgruppen i de grupper som de är indelade i dvs, mottagare, barnhandläggare, ungdomshandläggare och vuxenhandläggare får diskutera olika fallbeskrivningar för att ta fram metoder för hur de kan förhålla sig till ungdomars internetanvändande och införliva detta i deras nuvarande arbetsmetoder.
- Materialet från kursen kommer att finnas tillgängligt på kontoret.
- Vi två socialsekreterare som har gått kursen ”Unga, sex och internet” kommer att finnas tillhands för personalgruppen för att påminna om detta och finnas tillgängliga för frågor samt agera rådgivare.
- Vi två socialsekreterare som har gått kursen kommer att försöka starta upp ett nätverk med de andra personer från Norrköpings kommun som har gått kursen för att delge varandra kunskaper om hur arbetet fortskrider inom de olika organisationerna.